

SKUPŠTINA CRNE GORE

Odbor za ljudska prava i slobode

**Broj: 00-63-8/15-
Podgorica, 1. april 2015. godine**

**PLAN AKTIVNOSTI ODBORA ZA LJUDSKA PRAVA I SLOBODE
ZA 2015. GODINU**

Podgorica, 1. april 2015. godine

Odbor za ljudska prava i slobode i u 2015. godini nastaviće sa aktivnostima utvrđenih Planom aktivnosti za 2015. godinu, posvećenim nastavku aktivnosti u procesu pristupanja Evropskoj uniji i ispunjenju obaveza utvrđenih Rezolucijom Evropskog parlamenta o Crnoj Gori od 11. marta 2015. godine, Izvještaju o napretku Crne Gore Evropske komisije iz oktobra 2014. godine, kao i onim u funkciji ukinutog monitoringa i uvođenja post- monitoring dijaloga od strane PSSE, utvrđenog Rezolucijom 2030 (2015) od 27.januara 2015.godine, naročito kroz realizaciju

obaveza iz revidiranih akcionih planova Vlade za poglavlja 23 i 24 u funkciji izgradnje efikasnih institucija i društva vladavine prava, kao preduslova za dalji demokratski razvoj države Crne Gore.

Planom aktivnosti Odbora za ljudska prava i slobode za 2015. godinu nastaviće se aktivnosti sačinjene na osnovu:

- **Rezolucije Evropskog parlamenta o Crnoj Gori od 11. marta 2015. godine,**
- **Izveštaju o napretku Evropske komisije iz oktobra 2014. godine**
- **Rezoluciji 2030 (2015) PSSE,**
- **Programa rada Vlade Crne Gore za 2015. godinu**
- **aktivnostima Skupštine Crne Gore i**
- **jednog broja nerealizovanih aktivnosti iz Plana aktivnosti Odbora za 2014. g.**

POLAZEĆI OD:

1. Rezolucije Evropskog parlamenta o Crnoj Gori od 11. marta 2015. godine:

Evropski parlamentarci usvojili su Rezoluciju o napretku Crne Gore za 2014. godinu čiji je autor izvjestilac EU za Crnu Goru Carls Tanok, a usvojena je velikom većinom glasova evropskih parlamentaraca (od 701 parlametaraca "za" glasalo 627). Raspravi o predlogu rezolucije je prisustvovao i evropski komesar za susjedsku politiku i proširenje Johannes Han, koji je ocijenio da Crna Gora tokom ove godine treba da nastavi reformu vladavine prava, što treba da obuhvati i rezultate u borbi protiv korupcije i organizovanog kriminala. "Tanokova rezolucija obuhvata najvažnije elemente naše politike prema toj državi i priznanje njenih dostignuća", rekao je Han. On je poručio da se proširenje EU ne dovodi u sumnju i da je Crna Gora na putu ka članstvu postigla napredak. "Fokus sada treba da bude na sprovođenju zakona. Vrijeme je da se fokus usmjeri ka rezultatima koje bi građani trebali da osjete u svojim svakodnevnim životima", rekao je Han. On je čestitao Crnoj Gori na usklađivanju stavova sa EU kada je u pitanju ukrajinska kriza.

Tanok je rekao da Crnoj Gori predstoji još posla na borbi protiv korupcije, navodeći da nasilje nad novinarima i vlasništvom medija postoji, ali da je sve rjeđe. "Crna Gora snažno je posvećena evropskim integracijama i važno je da ima široku političku podršku. Po mom mišljenju, Crna Gora ostaje na dobrom putu", zaključio je Tanok. Poslanik EP Eduard Kukan kazao je da više pažnje treba da bude posvećeno napretku u vladavini prava, borbi protiv organizovanog kriminala i korupcije i reformi pravosuđa, kao i jačanju uloge u integracionom procesu.

Crna Gora je lider u procesu pristupanja Evropskoj uniji (EU), a više pažnje treba da bude posvećeno napretku u vladavini prava, borbi protiv organizovanog kriminala i korupcije i reformi pravosuđa, poručio je poslanik Evropskog parlamenta (EP) Eduard Kukan.

On je, tokom debate u EP o izvještajima o napretku Crne Gore, Srbije, Makedonije i Kosova, poručio da Crnu Goru treba

ohrabriti da nastavi dobar posao. Kukan je kazao da je za pohvalu to što je Crna Gora jasno usklađena sa Zajedničkom spoljnom i bezbjednosnom politikom EU (CFSP) i što igra pozitivnu ulogu u regionu.

„**Crna Gora svijetli primjer na Balkanu, izbor Stankovića poseban uspjeh** -Zemlja lider u procesu proširenja EU, svijetli primjer na zapadnom Balkanu, priča sa dobrim vijestima – sve su ovo epiteti koji se pripisuju Crnoj Gori kojima se nastoji opisati njeno neprestano nastojanje da se pridruži EU”, kazao je **Čarls Tanok**, izaslanik EU za Crnu Goru u Evropskom parlamentu za European Western Balkans.

U Izvještaju o napretku Evropske komisije naglašen je broj oblasti u kojima je Crna Gora ostvarila napredak. Izbor Ivice Stankovića u oktobru prošle godine za vrhovnog državnog tužioca nakon procesa koji je trajao osam mjeseci je poseban uspjeh. Ključni dio reforme crnogorskog pravosuđa u prevazilaženju preporuka u izbornom procesu ima simboličku vrijednost i treba da bude korišćeno kao osnova za guranje naprijed daljih reformi šireg pravosudnog sistema, posebno u pogledu procesa imenovanja, razvoja karijere i disciplinskih postupaka protiv sudija”, istakao je Tanok.

On se osvrnuo i na evroatlanske aspiracije Crne Gore. “Kako je Crna Gora posvećena pridruživanju EU, ne treba zaboraviti ni da takođe radi na učlanjenju u NATO i da je 2015. godina kada bi mogla dobiti poziv u Alijansu. Crna Gora nastoji da dostigne prag od dva odsto BDP-a za troškove odbrane u srednjeročnom periodu i ja u potpunosti podržavam njeno učlanjenje. Postavljeni su teški uslovi za učlanjenje i Crna Gora ima još mnogo toga da uradi prije ispunjenja svih kriterijuma, ali je i dalje na pravom putu da to učini”, rekao je Tanok.

Kako se bliže izbori u 2016, Tanok ističe da je važno da fokus ove godine bude na borbi protiv korupcije i organizovanog kriminala, jačanju vladavine prava i slobode medija”

P8 TA-PROV(2015)0063

Rezolucija Evropskog parlamenta od 11. marta 2015. o izvještaju o napretku Crne Gore za 2014. (2014/2947(RSP))

IZVOD iz Rezolucije:

Evropski parlament,

-, 2. podstiče nastavak pristupnih pregovora na temelju sprovedenih reformi i konkretnih rezultata, posebno onih postignutih u području vladavine prava, okruženja u kojem djeluju mediji i borbe protiv korupcije; **pozdravlja to što je 16. decembra 2014. doneseno više zakona u skladu s akcionim planom za poglavlje 23.; smatra da napredak u pregovorima i unapređivanju strateškog, normativnog i institucionalnog okvira treba biti popraćen stvarnim napretkom na terenu uz naglasak na sprovođenju odgovarajućih akcijskih planova i strategija;**
3. pozdravlja daljnje jačanje pregovaračkih struktura, uključujući uspostavljanje Savjeta za vladavinu prava; poziva Vladu da pojača međuinstitucijsku koordinaciju te proširi savjetovanja među ministarstvima;

11. podstiče ulaganje daljnjih napora u jačanje kapaciteta Kancelarije **ombudsmana u slučajevima borbe protiv diskriminacije;**
14. **zabrinut je zbog neriješenih sudskih predmeta pred Ustavnim sudom, osobito onih koji su povezani s mogućim ustavnim kršenjem ljudskih prava,** kao što je inicijativa za ispitivanje ustavnosti Prekršajnog zakona;
21. **prima na znanje napore koji su nedavno preduzeti da bi se poboljšali mehanizmi savjetovanja s organizacijama civilnog društva u cilju postizanja veće transparentnosti u oblikovanju politike i zakonodavstva u okviru sveobuhvatnog procesa; pozdravlja javne rasprave na temu preispitivanja akcionih planova o poglavljima 23. i 24.;** poziva nadležne vlasti na daljnji razvoj održivog javnog finansiranja organizacija civilnog društva te odgovarajućeg institucionalnog okvira; pozdravlja činjenicu da je vlada imenovala novi savjet za razvoj nevladinih organizacija; poziva nadležne vlasti da prilagode pravni okvir i praksu u cilju zaštite aktivista civilnog društva od napada i govora mržnje koji se navodno promiču u određenim novinama te na izgradnju radnog okružja bez straha ili straha od odmazde;
24. **pozdravlja činjenicu da je Zakon o borbi protiv diskriminacije gotovo u potpunosti usklađen s pravnom tekovinom; poziva vlasti na rješavanje preostalih nedostataka u pogledu rasne diskriminacije i uvođenja sankcija; poziva vlasti da osiguraju sve neophodne finansijske i administrativne resurse Savjetu za borbu protiv diskriminacije iako uočava određeni napredak u socijalnom uključivanju i obrazovanju Roma, zabrinut je zbog stope prekida školovanja i niskog udjela studenata romskog porijekla među sveukupnom studentskom populacijom; poziva da se podupru inicijative kojima se podstiču stambeno zbrinjavanje, zdravlje, obrazovanje i zapošljavanje Roma te osnaživanje Romkinja i obrazovanje romskih studentkinja; pozdravlja napore nadležnih tijela da zaštite prava zajednice LGBTI tokom druge Povorke ponosa koja je održana bez incidenata; ipak, izražava zabrinutost zbog toga što se napadi na članove i aktiviste zajednice LGBTI nastavlja; podstiče političke aktere i aktere civilnog društva na borbu protiv sveopšte netrpeljivosti i nasilja usmjerenog protiv seksualnih manjina, pogotovu na napore oko obrazovanja i informisanja javnosti kako bi se promijenili stavovi te na osposobljavanje policije, tužilaca i sudija;**
25. **pozdravlja napredak postignut u zakonskom okviru u pogledu prava osoba s invaliditetom; napominje da je za usklađivanje s pravnom tekovinom EU-a potrebno usvojiti daljnje mjere; poziva Vladu da ubrza napredak u vezi sa pristupačnošću zgrada osobama s invaliditetom te smatra žalosnim to što većina državnih i lokalnih institucija, uključujući izabrane prioritetne zgrade (kao što su Parlament i sudovi), i dalje nije pristupačna osobama s invaliditetom; i dalje je zabrinut zbog velikog broja osoba s invaliditetom koje prekidaju školovanje nakon završene osnovne ili srednje škole; napominje da je važno osigurati dovoljnu transparentnost u vezi s Fondom za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom te njegovim rashodima;**
26. **ističe potrebu za daljnjim jačanjem sprovođenja zakona i politika koji se odnose na djecu te daljnjih mjera u vezi s njima, kao i za stvaranjem odgovarajućih kapaciteta; poziva na poboljšanje kvalitete obrazovanja za svu djecu i na daljnje napore oko zaštite djece kao ranjive skupine; naglašava da je važno proširiti opseg reforme maloljetničkog kaznenog prava i na djecu uključenu u upravne, građanske i kaznene postupke kako bi se podstakao širi pristup pravdi;**
28. **pozdravlja politike Crne Gore usmjerene na stvaranje klime koja pogoduje toleranciji i uključenosti svih nacionalnih manjina; snažno podstiče crnogorske vlasti da dodatno zaštite multinacionalni identitet regije Boke Kotorske i ojačaju njezinu saradnju sa susjednim**

državama članicama EU-a u području kulture i gospodarstva;

29. pozdravlja činjenicu da se nastavlja s jemčenjem i korišćenjem slobode mišljenja, savjesti i vjeroispovijesti; napominje da su napetosti i dalje prisutne između Srpske i Crnogorske pravoslavne crkve, naročito kad je riječ o pitanjima vlasništva; **poziva na donošenje novog zakona o pravnom položaju vjerskih zajednica;**

2. IZVJEŠTAJA EVROPSKE KOMISIJE O NAPRETKU CRNE GORE ZA 2014. GODINU /oktobar/

Parlament

Uspostavljanje procedura za postupanje po inicijativi građana upućena parlamentarnim odborima za ljudska prava i antikorupciju i dalje čeka izvršenje. (str. 7 Izvještaja)

Javna uprava

Pronalaženje pravog balansa između prava na slobodan pristup informacijama i zaštitu podataka o ličnosti ostaje i dalje izazov. (str. 10 Izvještaja)

Ombudsman

Kapaciteti Kancelarije Zaštitnika/ce ljudskih prava i sloboda ostaju ograničeni u pogledu kako ljudskih tako i finansijskih resursa. Izmjene i dopune Zakona o Zaštitniku/ci ljudskih prava i sloboda su usvojeni, čime je unaprijeđena crnogorska usklađenost s evropskim i međunarodnim standardima. Činjenica da su amandmani oslabili ulogu Zaštitnika/ce, kada su u pitanju slučajevi diskriminacije, ostaje razlog za zabrinutost. Uprkos ukupno prilično velikom broju zaposlenih, broj članova u sektorima koji se bave suštinskim pitanjima ljudskih prava i borbe protiv diskriminacije je veoma ograničen i različite pozicije ostaju upražnjene uključujući dva od četiri mjesta zamjenika Zaštitnika/ce. Ovo izaziva zabrinutost u pogledu sposobnosti institucije da ispuni svoj široki djelokrug aktivnosti i efikasno rješava pritužbe. U konkretnim slučajevima diskriminacije malo je pratećih aktivnosti usmjerenih ka rješavanju pritužbi. (str. 11 Izvještaja)

2.2. Ljudska prava i zaštita manjina

Izvjestan napredak je postignut u oblasti temeljnih prava; država se postepeno upoznaje s međunarodnim mehanizmima za izvještavanje koji proizilaze iz međunarodnih konvencija koje su do sada ratifikovane. I dalje postoji jaz između pravnog usklađivanja i implementacije standarda u oblasti ljudskih prava kako u političkim okvirima, tako i u praksi. Ovo naročito utiče na osobe u teškom socio-ekonomskom položaju i ugrožene grupe. Izmjene i dopune Zakona o zaštitniku/ci ljudskih prava su usvojene, u skladu s međunarodnim i evropskim standardima; priprema za usvajanje zakonodavstva koje će se sprovesti treba da se nastavi bez odlaganja. Aktivnosti institucija za ljudska prava su otežane nedostatkom zaposlenih, vještina, izvora prihoda i čestim promjenama zaposlenih. Napadi na medije su razlog za ozbiljnu zabrinutost. Neki slučajevi nasilja nad novinarima i napadi na svojinu medija su uspješno istraženi i procesuirani. U ostalim slučajevima, istrage su nedovršene, a stvarni izvršioци,

kao i oni koji navodno stoje iza napada ostaju neidentifikovani. Određen napredak je postignut u oblasti civilne registracije i obrazovanja Roma. U aprilu je usvojen novi Akcioni plan koji je uvrstio Strategiju za poboljšanje položaja Roma i Egipćana u Crnoj Gori. Uopšte, romska populacija se suočava s diskriminacijom naročito u oblasti zapošljavanja, zdravstvene zaštite i smeštajnih kapaciteta. Korak naprijed je postignut i u pitanjima koja se odnose na populaciju seksualnih manjina (LGBTI), naročito kroz aktivnosti izgradnje kapaciteta za državne i policijske službenike. Napadi na pripadnike seksualnih manjina i aktiviste su nastavljeni, što odražava rasprostranjeno neprijateljski stav prema seksualnim različitostima. (str. 13 Izvještaja)

4.19. Poglavlje 19: Socijalna politika i zapošljavanje

U oblasti koja se odnosi na **socijalnu inkluziju**, usvojena su podzakonska akta za primjenu Zakona o socijalnoj i dječijoj zaštiti; Uredba Vlade je usvojena u februaru i ima za cilj da uspostavi institut za dječiju i socijalnu zaštitu. Novi AP za sprovođenje Strategije za poboljšanje položaja Roma i Egipćana u Crnoj Gori je usvojen u aprilu. Što se tiče deinstitucionalizacije, broj dnevnih centara za njegu djece s invaliditetom je porastao na osam. U pogledu osoba s invaliditetom, Vlada je usvojila AP za Strategiju za integraciju osoba sa invaliditetom 2014-2015 u martu. Pristup zgradama za osobe s invaliditetom uključujući i zdravstvene i obrazovne ustanove ostaje ograničen. Nijedna od trinaest prioritetnih javnih ustanova nije adaptirana do sad. Zakon o zabrani diskriminacije osoba s invaliditetom još uvijek ima nedostataka. Finansijska podrška data poslodavcima za zapošljavanje osoba s invaliditetom je nedovoljno zaštićena od prevara. (str. 40 Izvještaja)

Skupština je u martu usvojila izmjene i dopune **Zakona o zabrani diskriminacije** koje su usmjerene na njegovu dalje usklađivanje sa pravnom tekovinom EU. Još uvijek ima nedostataka u njegovom obimu (u pogledu rasne diskriminacije) i u pogledu kaznenih odredbi. Nastavljaju se obuke vezane za borbu protiv diskriminacije, kao i njena promocija, posebno na lokalnom nivou. Administrativni kapaciteti Savjeta za zaštitu od diskriminacije su povećani, ali njegovom radu još uvijek nedostaju transparentnost i otvorenost. Treba dalje da se poboljšava svijest nosilaca pravosudne funkcije o postojanju pravne tekovine vezane za borbu protiv diskriminacije. Treba da se posveti pažnja tome da se omogući dostupnost dovoljno iscrpnih statističkih podataka, kako bi se omogućilo praćenje diskriminacije po različitim osnovama. (Vidjeti poglavlje 23 – Pravosuđe i temeljna prava)

Zaključak

Treba da se intenzivira rad na smanjenju siromaštva i poboljšanju inkluzije Roma i Egipćana, kao i osoba s invaliditetom i drugih osjetljivih grupa. (str. 41 Izvještaja)

4.22. Poglavlje 22: Regionalna politika i koordinacija strukturnih instrumenata

Odgovarajuće nacionalne politike (konkurencije, državne pomoći, javnih nabavki, zaštite životne sredine, saobraćaja, borbe protiv diskriminacije i jednakosti polova) još uvijek nijesu u potpunosti usklađene sa standardima i zahtjevima EU.(str. 43 Izvještaja)

4.23 Poglavlje 23: Pravosuđe i temeljna prava

Kao dio novog pristupa u oblasti vladavine prava i u skladu sa pregovaračkim okvirom, ovo poglavlje otvoreno je u decembru 2013. godine nakon što je Crna Gora razradila detaljan Akcioni plan. Privremena mjerila uspostavljena su za ovo poglavlje na osnovu Akcionog plana. (str. 44 Izvještaja)

Profesionalnost, stručnost i efikasnost pravosuđa-----Usluge besplatne pravne pomoći nisu dostupne nekim etničkim grupama, naročito tražiocima azila zbog jezičkih barijera. (str. 48 Izvještaja)

Temeljna prava

Usklađivanje sa pravnom tekovinom i međunarodnim standardima

Sveukupno posmatrano, Crna Gora je nastavila da poštuje **međunarodne instrumente u oblasti ljudskih prava**. Ona je u oktobru 2013. godine potvrdila Konvenciju o smanjenju broja lica bez državljanstva. U februaru predstavila je svoj drugi i treći izvještaj o sprovođenju Konvencije o ukidanju svih oblika rasne diskriminacije Odboru UN-a za ukidanje rasne diskriminacije, te svoj izvještaj o sprovođenju Konvencije UN-a o pravima osoba sa invaliditetom. U aprilu je komitet ministara Savjeta Evrope odlučio da prekine redovni dijalog o procjeni trenutnog stanja sa Crnom Gorom, pozdravljajući napredak Crne Gore u ispunjavanju obaveza koje proističu iz procesa pristupanja i statutornih obaveza i uz razumijevanje da će crnogorske vlasti završiti započete reforme u skladu sa vremenskim rasporedom koji je država usvojila.

Crna Gora je nastavila da osigurava dobar nivo saradnje sa **Evropskim sudom za ljudska prava**; nijedan od 14 slučajeva koji se nadziru ne podliježe mehanizmu pojačanog praćenja. Sud je donio presude u pogledu dvije prijave koje se odnose na pravo na pošteno suđenje i zabranu mučenja. Ukupno 255 novih prijava dodijeljeno je tijelu za donošenje odluka od septembra 2013. godine, čime je broj prijava u radu dostigao 670. Potrebno je nastaviti sa obučavanjem sudija o humanitarnom pravu i o načinu na koji sud radi. (str. 53 i 54 Izvještaja)

Efikasno ostvarivanje ljudskih prava

Kada je riječ o **unapređenju i ostvarivanju ljudskih prava**, usvojene su izmjene i dopune Zakona o zaštitniku ljudskih prava i sloboda, čime se poboljšalo usklađivanje Crne Gore s evropskim i međunarodnim standardima. Činjenica da je izmjenama i dopunama oslabila uloga Ombudsmana u pogledu bavljenja slučajevima u oblasti borbe protiv diskriminacije ostaje razlog za zabrinutost. Bez obzira na generalno prilično mnogobrojno osoblje, broj mjesta u odjeljenjima koja se bave temeljnim ljudskim pravima i pitanjima vezanim za antidiskriminaciju je prilično ograničen, a različita radna mjesta i dalje su upražnjena, uključujući dva od četiri mjesta zamjenika. To stvara zabrinutost u pogledu mogućnosti ove institucije da sprovede svoja brojna ovlašćenja, kao i u pogledu rešavanja žalbi. **Malo propratnih aktivnosti je sprovedeno po pitanju konkretnih slučajeva diskriminacije. Parlamentarni Odbor za ljudska prava i slobode nastavio je da promoviše ljudska prava tako što je nastavio da održava sjednice otvorene za javnost, uključujući saslušanja.**

U cjelini posmatrano, kapaciteti institucija nadležnih za zaštitu i ostvarivanje ljudskih prava, uključujući pravosuđe i policiju, i dalje su slabi i neophodno ih je ojačati. Kada je riječ o pravosuđu i policiji, neophodno je obezbijediti dobro obučene, specijalizovane, članove osoblja. Nedostaci u ovoj oblasti najviše pogađaju ugrožene grupe.

U oblasti **prevencije mučenja i zlostavljanja**, izmjenama i dopunama Zakona o zaštitniku ljudskih prava i sloboda bolje se definiše uloga zaštitnika ljudskih prava i sloboda kao nacionalnog mehanizma za prevenciju. Usvojen je okvirni plan za posjete, u ovom svojstvu, relevantnim organima i objektima. Nakon posjete Evropskog komiteta za sprečavanje mučenja i nečovječnog ili ponižavajućeg postupanja ili kažnjavanja,

sprovedene su hitne preporuke i sačinjen plan kako bi se propratile preostale preporuke. U novembru, četiri policijska službenika iz Berana su od strane Višeg suda u Bijelom Polju osuđena na ukupno devet godina zatvora zbog pokušaja ubistva tri osobe 2007. godine. Tome je prethodilo suspendovanje ovih lica od strane Ministra unutrašnjih poslova. U junu, Osnovni sud u Podgorici osudio je tri policijska službenika na po tri mjeseca zatvora zbog zlostavljanja pritvorenika. Slučajevi zlostavljanja u policijskim objektima predstavljaju veliki razlog za zabrinutost i iziskuju odlučan odgovor na najvišem nivou. Generalno posmatrano, procesuiranje ovakvih slučajeva i dalje je sporo, a broj kažnjenih policajaca mali. Postupanje sa osuđenima i pritvorenicima još uvijek treba da se uskladi sa međunarodnim standardima, kao i kapaciteti medicinskih službi u okviru zatvora kada je riječ o analitičkom pregledu i izvještavanju, kao i njihova saradnja sa pravosudnim organima.

Kada je riječ o **zatvorskom sistemu**, usvojen je Zakon o izvršenju uslovne osude i kazne rada u javnom interesu, kao dio šire reforme kaznenog sistema u Crnoj Gori. U novembru je potpisan sporazum o kazni rada u javnom interesu između Ministarstva pravde i pet opština kako bi se omogućilo osuđenima da odsluže alternativne kazne kroz rad u javnom interesu. Do sada su donijete dvije presude u kojima je dosuđena kazna rada u javnom interesu, i one su trenutno u procesu sprovođenja. Saradnja sa civilnim društvom je zadovoljavajuća, a zatvorska uprava je zaključila nekoliko memoranduma o razumijevanju s lokalnim NVO u cilju olakšavanja praćenja uslova u kojima borave pritvorena lica. Slab kapacitet Direkcije za uslovnu slobodu u pogledu ljudskih resursa može dovesti do smanjenja kredibiliteta sistema alternativnih sankcija i ovom pitanju se mora prići kao prioritetu. Takođe je potrebno pozabaviti se nedostatkom odgovarajuće infrastrukture i programa rehabilitacije i resocijalizacije pritvorenika, uključujući i zavisnike od psihoaktivnih supstanci, prvenstveno kroz obezbjeđivanje adekvatnih finansijskih sredstava. Zatvorska zdravstvena služba nema dovoljan broj osoblja, a njeni sveukupni materijalni uslovi su loši.

Crna Gora nastavlja da podržava **slobodu okupljanja i udruživanja**. (str. 54 i 55 Izvještaja)

Sloboda misli, savjesti i vjeroispovijesti nastavlja da bude zagarantovana i da se sprovodi; tenzije postoje između Srpske pravoslavne crkve i Crnogorske pravoslavne crkve, naročito po pitanju imovine. Novi zakon o pravnom položaju vjerskih zajednica još uvijek nije usvojen.

Dječja prava se i dalje ostvaruju. U januaru je ponovo uspostavljen Savjet za prava djeteta. Na čelu Savjeta je Ministar rada i socijalnog staranja a čini ga još 12 članova, uključujući četiri predstavnika NVO sektora. Jedan od ključnih zadataka savjeta je da prati sprovođenje nacionalnog akcionog plana za djecu 2013-2017. Još uvijek treba da se usvoje podzakonski akti za sprovođenje Zakona o socijalnoj i dječjoj zaštiti, kao i plan transformacije ustanove za smještaj djece u Bijeloj. Priručnik za rad s maloljetnim osobama koje su u sukobu sa zakonom načinjen je u cilju pripremanja planova pojedinačnog liječenja, kao i u cilju obuke relevantnog osoblja. (str. 56 Izvještaja)

Crna Gora je preduzela nekoliko pozitivnih koraka u pogledu unapređivanja situacije **socijalno ugroženih i/ili lica sa invaliditetom**. Usvojena su Strategija i Akcioni plan za integraciju osoba s invaliditetom 2014-2015., kao i strategija inkluzivnog obrazovanja.

Osnovan je novi Savjet za brigu o licima s invaliditetom, u koji su uključeni i predstavnici NVO. Vlada je u 2014. godina izdvojila iznos od 400 000 eura za izgradnju rampi kojima će se ovim licima olakšati pristup javnim ustanovama, uključujući pristup zdravstvenim objektima,

školama i univerzitetima. Nijedna od 13 zgrada koje su označene kao prioritetni objekti nije adaptirana. Zakon o zabrani diskriminacije lica sa invaliditetom treba da bude izmijenjen i dopunjen u skladu s pravnom tekovinom EU i međunarodnim standardima. Novousvojene izmjene i dopune Zakona o izboru odbornika i poslanika imaju nedostatke u pogledu pristupa lica s invaliditetom biračkim mjestima. Finansijska podrška koja se uplaćuje poslodavcima za zapošljavanje lica sa invaliditetom i dalje nije dovoljno zaštićena od nenamjenske upotrebe. Mehanizmi za praćenje i sankcionisanje u ovoj oblasti su i dalje slabi. (str. 56 i 57 Izvještaja)

Zaštitu manjina i kulturnih prava

U oblasti **antidiskriminacione** politike, Zakon o zabrani diskriminacije je izmijenjen i dopunjen i skoro u potpunosti usklađen s pravnom tekovinom EU, naročito u pogledu neposredne i posredne diskriminacije, ali još uvijek postoje nedostaci u pogledu rasne diskriminaciju, kao i pogledu odredbi o sankcijama. Obuka vezana za odredbe novog zakona je počela. Zaštitnik ljudskih prava i sloboda i Ministarstvo za ljudska i manjinska prava nastavili su da promovišu zaštitu ugroženih grupa, ali su naknadne aktivnosti vezane za slučajeve kršenja ljudskih prava i diskriminacije ograničene. Relevantno odjeljenje u okviru kancelarije Zaštitnika ljudskih prava i sloboda i dalje nema dovoljan broj zaposlenih.

Kada je riječ o **lezbejkama, gejevima, biseksualnim, transrodnim i interseksualnim licima (LGBTI)**, usvojen je Akcioni plan za 2014. za sprovođenje Strategije koja se odnosi na pripadnike LGBT populacije. Prva parada ponosa u Podgorici održana je u oktobru 2013. godine i bila je na adekvatan način podržana od strane organa vlasti; međutim, grupe lica koja su protestovala protiv parade uništile su imovinu u gradu i povrijedile nekoliko policijskih službenika. U Podgorici je otvoren prvi LGBTI centar i bio je meta nekoliko napada. Ni u jednom od ovih slučajeva počinioci nijesu identifikovani niti krivično gonjeni; neophodno je na bolji način se pozabaviti pitanjem policijske zaštite. Prve obuke policijskih službenika organizovane su u cilju uspostavljanja povjerenja između osoblja zaposlenog u organima za sprovođenje zakona i LGBT zajednice. Antidiskriminacione kampanje koje se sprovode u školama, namijenjene učenicima i nastavnicima, bi trebalo nastaviti. U martu je potpisan Memorandum o razumijevanju između Vrhovnog suda i jedne od LGBTI organizacija civilnog društva kako bi se poboljšala saradnja u oblasti obuke za pravosuđe. Međutim, osuđujuće presude zbog napada na članove LGBTI zajednice i dalje su rijetke, dok su slučajevi često kvalifikovani kao manji prekršaj. Nastavili su se napadi na članove LGBTI zajednice i aktiviste, čime se odražava široko rasprostranjena netrpeljivost prema seksualnoj raznolikosti. (str. 57 Izvještaja)

Crna Gora nastavlja da obezbjeđuje poštovanje i zaštitu **manjina** i kulturnih prava. Međuetnički odnosi u zemlji nastavljaju da budu dobri, a finansijska sredstva se i dalje dodjeljuju u cilju razvijanja kulturnog identiteta i jezika. Fond za manjine nastavlja da djeluje sa značajnim nedostacima, naročito u pogledu dodjele sredstava i valjanog sprovođenja i upravljanja projektima u cjelini; godišnji planovi aktivnosti nisu dostavljeni Skupštini tokom 2012. ni tokom 2013. godine. Izvještaj Državne revizorske institucije doveo je u pitanje sposobnost Ministarstva za ljudska i manjinska prava da prati zakonitost rada savjeta za nacionalne manjine. Izgleda da većini od njih nedostaju programi rada i finansijski planovi. Radna grupa je sačinila preporuke kako bi se poboljšalo funkcionisanje fonda.

U pogledu inkluzije **Roma, Aškalija i Egipćana**, u okviru njenog predsjedavanja Dekadom inkluzije Roma, u Crnoj Gori je u januaru održana međunarodna konferencija o suzbijanju diskriminacije Roma. Drugi seminar o pitanjima vezanim za Rome, a koji je organizovala Evropska komisija, održan je u Crnoj Gori u junu; seminar je okupio sve relevantne lokalne i međunarodne zainteresovane strane kako bi se raspravljalo o

pet prioriternih oblasti koje su utvrđene na EU samitu o Romima u aprilu 2014. U aprilu je usvojen novi akcioni plan za sprovođenje Strategije za unaprjeđenje položaja Roma, Aškalija i Egipćana. Kada je riječ o obrazovanju, broj romske djece koja pohađaju osnovnu školu se znatno povećao u poređenju s prethodnim godinama, a proces desegregacije je nastavljen; međutim, stopa onih koji odustaju od školovanja, kao i mali broj Romkinja među ukupnom romskom učeničkom populacijom predstavljaju razlog za brigu. Diskriminacija ostaje rasprostranjena kod pristupa zapošljavanju i socijalnoj i zdravstvenoj njezi. Potrebno je poduprijeti njihovo učešće u programima sezonskog zapošljavanja. Porodično nasilje i prosjačenje djece u velikoj mjeri utiču na romsku zajednicu. Romi su i dalje nedovoljno zastupljeni na političkom nivou, dijelom zbog toga što za njih nije utvrđen niži izborni cenzus kao za ostale manjine.

(str. 58. Izvještaja)

Od oktobra 2013. su odžana tri radna sastanaka Koordinacionog odbora za praćenje implementacije Strategije za trajno rješavanje pitanja **interno raseljenih lica**, što predstavlja pomak u odnosu na prethodnu godinu. Nastavili su da se ulažu naponi kako bi se riješilo pitanje statusa preostalih interno raseljenih lica koji još uvijek nisu registrovani. Shodno Zakonu o strancima, rok za dostavljanje dokumenata za odobravanje stalnog ili privremenog naseljenja je po treći put produžen, a krajnji rok je 31. decembar 2014. Novim nacrtom zakona se predviđa ukidanje statusa interno raseljenih lica od januara 2015. godine; nisu sačinjene odredbe za preostala interno raseljena lica koja se još uvijek nisu dostavila zahtjev za dobijanje statusa stranca. Ipak, postoji skoro još 1500 ljudi koji su u ovakvoj situaciji, i to uglavnom oni koji su raseljeni s Kosova. Neophodno je nastaviti podizanje svijesti i informacione kampanje o registraciji, naročito na romskom i albanskom jeziku. Samo je jedan dio interno raseljenih lica, koja su izrazila želju da se vrate na Kosovo, uspio to da ostvari. Na Kosovu su u toku aktivnosti izgradnje kako bi se riješila situacija 10 porodica koje su među onima koje žele da se vrate; 12 se već vratilo. Ostaje da se pronade održivo rešenje za preostale 54 porodice. Zakon o vanparničnom postupku tek treba da bude izmijenjen i dopunjen kako bi se olakšala naknadna registracija rođenih za 448 lica od gore navedenih 1500. Kada je riječ o postepenom zatvaranju kampova na Koniku, izgradnja stanova je počela u septembru. U cjelini posmatrano, potrebno je ubrzati sprovođenje mjera utvrđenih u Strategije za trajno rješavanje pitanja interno raseljenih lica.

U pogledu **zaštite ličnih podataka**, pravi balans treba da bude uspostavljen između prava na slobodni pristup informacijama i pravila o zaštiti ličnih podataka, uzimajući u obzir potrebu da se osigura odgovornost i transparentnost rada javnih ustanova i zvaničnika. Obuka osoblja Agencije za zaštitu podataka je nastavljena.

Zaključak

U cjelini posmatrano, napredak u oblasti pravosuđa i temeljnih prava je bio neujednačen. (str. 58 i 59 Izvještaja)

Ostvaren je određeni napredak u oblasti temeljnih prava; zemlja se postepeno upoznaje s međunarodnim mehanizmima izvještavanja koji proizilaze iz do sad ratifikovanih međunarodnih konvencija. I dalje postoji jaz između pravnog usklađivanja i inkorporacije standarda vezanih za ljudska prava u okvir politike, prakse uprave, naročito prakse organa za sprovođenje zakona i sudsku praksu. Ovo naročito negativno djeluje na najranjivije grupe i one koji se nalaze u nepovoljnom položaju. Usvojene su izmjene i dopune Zakona o Zaštitniku ljudskih prava i sloboda, u

skladu sa evropskim i međunarodnim standardima u ovoj oblasti; priprema zakonodavstva za sprovođenje treba da se nastavi bez odlaganja. Djelovanje institucija za ljudska prava koči nedostatak kadra, vještina i finansijskih sredstava, kao i česta fluktuacija kadra. (str. 59 Izvještaja)

4.24. Poglavlje 24: Pravda, sloboda i bezbjednost

Kao dio "novog pristupa" vladavini prava i u skladu s pregovaračkim okvirom, ovo poglavlje je otvoreno u decembru 2013., nakon što je Crna Gora izradila detaljan Akcioni plan. Određena su privremena mjerila za ovo poglavlje, na osnovu Akcionog plana.

Azil

Crna Gora se suočila sa daljim rastom broja zahtjeva za azil podnijetih u 2013. (3 554, u poređenju sa 1 529 u 2012.); nijednom podnosiocu zahtjeva nije obezbijedena zaštita.

Novi Centar za tražioce azila je otvoren u februaru, u potpunosti je u funkciji i u mogućnosti da primi 65 osoba. Kapacitet Centra bi trebalo povećati, uključujući obezbjeđenje adekvatnog prijema tražilaca azila koji biraju da ostanu u centru i maloljetnih tražilaca azila bez nadzora; potrebno je usvojiti podzakonske akte. Obuku na temu načela zabrane protjerivanja ili vraćanja, kao i na temu direktiva EU o azilu, treba nastaviti za službenike u Direkciji za azil i za graničnu policiju. Manjak prevodilaca ostaje prepreka i potrebno je naći rješenja. Zakon o azilu ostaje samo djelimično usklađen, uključujući ograničenje supsidijarne zaštite na šest mjeseci. Nastaviti s ulaganjem napora kako bi se spriječilo da Prihvatište za strance i Centar za azilante postanu meta napada organizovanih kriminalnih grupa uključenih u krijumčarenje migranata. (str. 60 i 61 Izvještaja)

Zaključak

U cjelini posmatrano, Crna Gora je ostvarila određeni napredak u oblasti pravde, slobode i bezbjednosti. Implementacija Akcionog plana se u velikoj mjeri odvija po planiranoj dinamici. Crna Gora bi sada trebalo da poveže zakonodavni i institucionalni napredak sa boljim rezultatima na terenu u pogledu ostvarivanja održivog bilansa ostvarenih rezultata u različitim oblastima. (str. 65 Izvještaja)

4.26. Poglavlje 26: Obrazovanje i kultura

Pristup srednjoškolskom obrazovanju i dalje je problematičan za djecu pripadnika populacije Roma, Aškalija i Egipćana (RAE), učenike sa smetnjama u razvoju i one koji žive u udaljenim planinskim područjima. (str. 67 Izvještaja)

3. Rezolucije 2030 (2015) PSSE - Ključne preporuke iz Rezolucije 2030 (2015):

Drugog dana zasjedanja, 27. januara 2015.g, Parlamentarna skupština Savjeta Evrope je razmotrila **Izveštaj o poštovanju dužnosti i obaveza od strane Crne Gore** i usvojila **Rezoluciju 2030 (2015)** kojom je zatvorila monitoring proceduru u odnosu na Crnu Goru i uspostavila post-monitoring dijalog.

Parlamentarna skupština Savjeta Evrope je konstatovala da je Crna Gora pouzdan i konstruktivan partner Savjetu Evrope, da igra pozitivnu ulogu u stabilizaciji regiona i postiže napredak u ispunjavanju svojih dužnosti i obaveza prema Savjetu Evrope od njenog prijema 2007. godine.

Država je postigla napredak u pet „ključnih oblasti“ koje je ustanovila Parlamentarna skupština u 2012. godini i to: nezavisnost pravosuđa; stanje u medijima; borba protiv korupcije i organizovanog kriminala; prava manjina i borba protiv diskriminacije; kao i situacija u kojoj se nalaze izbjeglice i interno raseljena lica.

Parlamentarna skupština Savjeta Evrope je pozvala Crnu Goru da vodi politiku koja je usredsređena na demokratske standarde, konsolidaciju vladavine prava, veću transparentnost i odgovornost javnih institucija, kao i ravnopravnu zastupljenost manjina.

Parlamentarna skupština Savjeta Evrope takođe naglašava značaj sprovođenja usvojenih zakona i samim tim očekuje da će država do kraja 2017. godine sprovesti niz reformi koje se odnose na izborni proces, nezavisnost pravosuđa, borbu protiv korupcije i organizovanog kriminala i stanja u medijima, a u slučaju da ne uspije u ovome, Skupština očekuje od Odbora za monitoring da ispita da li bi Crna Gora trebalo da se vrati u punu proceduru monitoringa.

U Rezoluciji o Crnoj Gori navodi se da su crnogorske institucije uspostavile odličnu saradnju sa Savjetom Evrope, a posebno sa Venecijanskom komisijom, koja je od 2012. godine usvojila mnoga mišljenja o zakonima koji su od suštinskog značaja. Skupština je naročito čestitala Crnoj Gori na potvrđivanju Konvencije Savjeta Evrope o suzbijanju i sprečavanju nasilja nad ženama i nasilja u porodici (CETS br. 210, tzv. Istanbulska konvencija), 22. aprila 2013. godine, čime je ukupan broj potvrđenih konvencija 87. Skupština primjećuje da u Crnoj Gori postoji snažan konsenzus po pitanju integracije u Evropsku uniju, što je pokretač u ubrzavanju procesa reformi. U naročitom, otvaranje poglavlja 23 i 24 pristupnih pregovora treba dalje da ojača reforme koje su pokrenute u oblasti pravde, ljudskih prava i osnovnih sloboda.

Skupština izražava pohvale na račun plodonosne saradnje uspostavljene između Savjeta Evrope i Evropske unije kako bi se poboljšali demokratski standardi u Crnoj Gori. Skupština vjeruje da će naponi Crne Gore koji su usmjereni na evropske integracije takođe doprinijeti i konsolidaciji u ispunjavanju njenih zakonskih obaveza prema Savjetu Evrope. Skupština vjeruje da politike koje se fokusiraju na demokratske standarde, konsolidaciju vladavine prava, poboljšanje transparentnosti i odgovornosti javnih institucija, kao i pravedniju zastupljenost manjina, bi mogle pomoći Crnoj Gori da prevaziđe polarizaciju koja postoji po političkoj i etničkoj osnovi u svim društvenim sferama i otežava njegov razvoj.

Skupština vjeruje da je izgradnja povjerenja u izborni proces neophodna u još većoj mjeri kako bi se osigurala politička stabilnost i poštenu izbore. Skupština cijeni formiranje parlamentarne Radne grupe za izgradnju povjerenja u izborni proces iz maja 2013. godine, što je rezultiralo da se u februaru 2014. godine usvoji Zakon o biračkim spiskovima, Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o ličnoj karti i Zakon o lokalnoj samoupravi, a u decembru 2014. godine Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o finansiranju političkih partija i izbornih kampanja.

U svijetlu nedavnih dešavanja, Skupština se obavezuje da ocijeni napredak u pet ključnih oblasti, utvrđenih u 2012. godini.

Što se tiče nezavisnosti pravosuđa, Skupština:

- pozdravlja usvajanje ustavnih amandmana o pravosuđu, u julu 2013. godine, kojima se uvodi kvalifikovana većina za izbor sudija Ustavnog suda, Vrhovnog državnog tužioca i članova Sudskog savjeta, dok su istovremeno uvedeni mehanizmi za deblokadu zastoja;

- očekuje da će crnogorske vlasti usvojiti neophodne zakone o sudovima, pravima i dužnostima sudija, Sudskom savjetu, Ustavnom sudu i Državnom tužilaštvu, uzimajući pritom u obzir sve preporuke Venecijanske komisije;

- pozdravlja izbor Vrhovnog državnog tužioca u novembru 2014. godine, u skladu sa ustavnim amandmanima usvojenim u julu 2013. godine.

Što se tiče stanja u medijima, Skupština:

- pozdravlja formiranje Komisije za praćenje postupanja nadležnih organa u istragama slučajeva prijetnji i nasilja nad novinarima, ubistava novinara i napada na imovinu medija iz decembra 2013. godine, koja bi mogla napraviti koristan i veoma neophodan doprinos u rješavanju 12 slučajeva napada na i ubistva novinara. Ona takođe pozdravlja činjenicu da su dva slučaja riješena zahvaljujući poboljšanoj saradnji između Vrhovnog državnog tužilaštva, policije i Agencije za nacionalnu bezbjednost;

- apeluje na crnogorske vlasti da se postaraju, prije svega dodjeljivanjem odgovarajućih sredstava, da samoregulatorna tijela, a naročito Medijski savjet za samoregulaciju i Samoregulatorni savjet za lokalne i periodične medije, posjeduju kapacitete neophodne za izvršavanje svojih profesionalnih zadataka;

- pozdravlja dekriminalizaciju klevete u 2012. godini;

U isto vrijeme, Skupština je zabrinuta zbog kršenja zakona koje se ponavlja od strane jednog medijskog centra, a koje ugrožava ljudsko dostojanstvo; Skupština apeluje na crnogorske vlasti da ne dozvole takvu zloupotrebu slobode medija i da preduzmu sve neophodne korake kako bi se postarali za puno poštovanje zakona i sprovođenje sudskih presuda.

Što se tiče borbe protiv korupcije i organizovanog kriminala, Skupština:

- vjeruje da, uprkos mnogim politikama koje su pokrenute sa ciljem iskorjenjivanja korupcije, ona je i dalje široko rasprostranjena, i neophodno je dalje se baviti njome;

- uzima u obzir plan da se formira Agencija za prevenciju korupcije od 2016. godine i apeluje na vlasti da obezbijede sva neophodna sredstva Agenciji kako bi na odgovarajući način mogla da sprovede svoje osnovne zadatke što podrazumijeva kontrolu finansiranja političkih partija i izbornih kampanja, postupanje sa žalbama koje podnose zviždači i zaštita zviždača, kao i primjene Zakona o lobiranju.

- naglašava, u ovom smislu, ulogu javnog nadzora u otkrivanju i osuđivanju koruptivnih radnji, i potrebu da se obezbijedi zaštita zviždača i novinara istražitelja, koji su aktivni u ovoj oblasti;

- očekuje da će Nacrt zakona o Specijalnom tužilaštvu za borbu protiv organizovanog kriminala i korupcije obezbijediti sva neophodna sredstva Specijalnom tužilaštvu za procesuiranje slučajeva korupcije na visokom nivou i slučajeva ratnih zločina, i da svoj posao obavljaju u potpunosti nezavisno i proaktivno;

- podstiče Crnu Goru da dalje usvaja i primjenjuje set zakona koji će ojačati borbu protiv korupcije, uključujući i Zakon o oduzimanju imovine stečene krivičnim djelom;

- naglašava da Parlament i njegov Odbor za antikorupciju mogu imati aktivnu ulogu u borbi protiv korupcije i poziva crnogorski Parlament da aktivno učestvuje u nedavno formiranoj platformi PSSE-a o borbi protiv korupcije, kako bi našao inspiraciju u dobrim praksama razvijenim u drugim zemljama članicama.

Što se tiče prava manjina i borbe protiv diskriminacije, Skupština:

- pozdravlja usvajanje amandmana na Zakon o zabrani diskriminacije u martu 2014. godine i amandmana na Zakon o Zaštitniku ljudskih prava i sloboda Crne Gore (Ombudsman) u julu 2014. godine. Skupština primjećuje da će Ombudsman sada djelovati kao mehanizam za prevenciju torture na osnovu Opcionog protokola uz Konvenciju Ujedinjenih nacija protiv torture i drugih surovih, neljudskih i ponižavajućih

kazni ili postupaka i kao mehanizam zaštite od diskriminacije na osnovu Konvencije o uklanjanju svih oblika diskriminacije. Skupština poziva crnogorske vlasti da se postaraju da Ombudsman posjeduje sve neophodne ljudske i finansijske resurse kako bi svoj mandat mogao da sprovede na efikasan i nezavisan način.

- očekuje brzo usvajanje izmjena i dopuna Zakona o manjinskim pravima i slobodama i usvajanje Zakona o vjerskim zajednicama;
- poziva crnogorske vlasti da nastave da primjenjuju Strategiju za poboljšanje položaja Roma i Egipćana u Crnoj Gori i da nastave da ističu važnost obrazovanja za romsku djecu;

- čestita crnogorskim vlastima na obezbjeđivanju mirne organizacije tri „Parade ponosa“ 2013. i 2014. godine pod policijskom zaštitom, uz podršku i učešće visokih zvaničnika;

- pozdravlja sveobuhvatnu strategiju i akcioni plan koji su pokrenuli državni organi u borbi protiv diskriminacije, uključujući i diskriminaciju po osnovu seksualne orijentacije i potvrđuje političku volju koju su pokazali državni organi da ostvare napredak u ovoj oblasti;

- primjećuje, međutim, da diskriminacija protiv lezbijki, gejeva, biseksualaca i transrodnih osoba (LGBT populacije) ostaje široko rasprostranjena u tradicionalnom crnogorskom društvu.

Ona ohrabruje crnogorske vlasti da nastave da sprovode aktivnosti u vezi sa podizanjem svijesti kako bi se izmijenio mentalitet i obučile pravosudne institucije, naročito tužilačka služba, policija i sudovi kako bi preduzeli sve potrebne mjere da krivično gone i kažnjavaju svaki diskriminatorni čin ili ponašanje i govor mržnje;

- ohrabruje crnogorske vlasti da promovišu jednakost i inkluziju lica sa invaliditetom i obezbijedi da se Fond za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje lica sa invaliditetom isključivo koristi za lica sa invaliditetom, u skladu sa zakonom.

Što se tiče situacije izbjeglica i interno raseljenih lica, Skupština:

- ponovo naglašava uvažavanje napora koje su uložile crnogorske vlasti kako bi Crna Gora primila hiljade izbjeglica i interno raseljenih lica devedesetih godina. Ona pohvaljuje posvećenost državnih organa, prije svega zbog usvajanja Zakona o strancima 2011. godine, da ili integrišu izbjeglice i interno raseljena lica dajući im status stranaca sa prebivalištem ili boravištem u zemlji, ili im olakšaju dobrovoljni povratak u mjesto porijekla;

- pozdravlja činjenicu da su se preko 70% od 16.000 interno raseljenih lica koji su još uvijek registrovani u Crnoj Gori prijavili za rješavanje pravnog statusa i ohrabruje crnogorske vlasti, uz podršku UNHCR-a i vlasti susjednih država, da nastave da olakšavaju predaju prijave i dobijanje pravnog statusa. Skupština je i dalje sigurna da će crnogorske vlasti pronaći pravno rješenje za izbjeglice i interno raseljena lica bez pravnog statusa nakon isteka roka od 31. decembra 2014. godine;

- primjećuje da su crnogorske vlasti ostale posvećene rješavanju ovog pitanja preko brojnih društvenih mehanizama. Skupština je svjesna da registracija nekih interno raseljenih lica predstavlja izazov, ali je sigurna da će crnogorske vlasti, zajedno sa vlastima susjednih država, pronaći sredstva i pravna rješenja kako bi riješili preostale slučajeve koji su na čekanju;

- odaje posebno priznanje radu koji su obavili UNHCR i Crveni krst Crne Gore i neprocjenjivoj pravnoj i humanitarnoj pomoći koja je pružena interno raseljenim licima i izbjeglicama, naročito u kampovima Konik. Pozdravlja nastavljanje Regionalnog stambenog programa i podršku Razvojne banke Savjeta Evrope u promovisanju trajnih rješenja. Snažno podstiče crnogorske vlasti da ostanu posvećeni ovoj izuzetnoj regionalnoj inicijativi, koja je doprinijela procesu stabilizacije i pomirenja poslije sukoba na teritorijama bivše Jugoslavije;

- pozdravlja potvrđivanje Konvencije Ujedinjenih nacija o smanjenju broja lica bez državljanstva iz 1961. godine i ohrabruje crnogorske vlasti da izbjegavaju bilo kakve situacije koje bi mogle da izlože gubitku državljanstva ljude koji žive u Crnoj Gori.

Skupština naglašava značaj sprovođenja usvojenih zakona i drugih propisa kako bi se ispunile obaveze prema Savjetu Evrope. S toga će blisko pratiti kako crnogorski državni organi sprovode i primjenjuju usvojeno zakonodavstvo.

Na osnovu napretka koji je ostvaren od uvođenja Rezolucije 1890 (2012) u pet ključnih oblasti koje je tada identifikovala PSSE, Skupština je odlučila da zatvori proceduru monitoringa i da se upusti u post-monitoring dijalog.

Ovaj dijalog bi mogao biti zaključen do kraja 2017. godine, ukoliko Crna Gora ispuní sljedeće zahtjeve, koje Skupština smatra neophodnim kako bi Crna Gora ispunila svoje dužnosti i obaveze prema Savjetu Evrope, prvenstveno:

Što se tiče nezavisnosti sudstva:

- da u potpunosti sprovede ustavne amandmane u vezi sa sudstvom koji su usvojeni u julu 2013. godine i usvoji zakone o sudovima, pravima i dužnostima sudija, Sudskom savjetu, Ustavnom sudu i Državnom tužilaštvu koji bi bili u potpunosti usklađeni sa relevantnim preporukama Venecijanske komisije usvojenim u decembru 2014;
- obezbijedi neprekidnu stručnu obuku i poboljša koordinaciju između tužilaštva, policije i sudstva, kako bi se osiguralo djelotvorno i stručno pravosuđe;
- ojača poziciju i sredstva novoizabranog Vrhovnog državnog tužioca, koji se mora smatrati odgovornim za pokretanje postupaka pred sudom koji su motivisani zdravorazumskim i obrazloženim optužnicama.

Što se tiče povjerenja u izborni proces:

- da se sprovede Zakon o finansiranju političkih subjekata i izbornih kampanja, uključujući i propise o korišćenju administrativnih resursa tokom izbornih kampanja;
- završi uspostavljanje i obezbijedi pravilnu upotrebu elektronskih biračkih spiskova prilikom budućih izbora;
- preduzme mjere da u potpunosti uključi lokalne vlasti i lokalne političke lidere u izgradnju povjerenja u izborni proces na lokalnom nivou;
- usvoji zakonodavstvo koje olakšava priznavanje crnogorskog državljanstva u skladu sa Rezolucijom 1989 (2014) o pristupu državljanstvu i efektivnoj implementaciji Evropske konvencije o državljanstvu;
- obrati pažnju na preostala pitanja naglašena u preporukama OEBS/ODIHR i Venecijanske komisije, kao što je skraćenje Ustavom određenog rezidencijalnog uslova od dvije godine na šest mjeseci, isto kao za lokalne izbore, prije nego što građani dobiju pravo glasa.

Što se tiče borbe protiv korupcije:

- sprovede Zakon o sprečavanju korupcije i Zakon o sprečavanju sukoba interesa; povjeri budućoj Agenciji za sprečavanje korupcije primjenu efikasnih preventivnih politika i obezbijedi joj sva neophodna sredstva kako bi propisno kontrolisala finansiranje političkih partija i izbornih kampanja;
- donese Zakon o Specijalnom tužiocu za korupciju i organizovani kriminal, obezbijedi ovom tužilaštvu neophodne ljudske i finansijske resurse i osigura koordinaciju sa drugim instancama aktivnim na polju korupcije, kako bi se propisno i revnosno krivično gonili počinioci u slučajevima korupcije;
- uspostavi evidenciju slučajeva visokog profila, osigura potpuno sprovođenje zakona i omogući sudovima da donose konačne presude;

- dalje primjenjuje preporuke koje je dala Grupa zemalja za borbu protiv korupcije (GRECO) u vezi sa trećom i četvrtom rundom evaluacije koja je usmjerena ka inkriminaciji, finansiranju političkih partija, parlamentarcima i sudstvu.

Što se tiče stanja u medijima:

- suzdrži se od tolerisanja bilo kakve zloupotrebe slobode medija i slobode izražavanja, usvoji zakone kojima se kažnjavaju napadi na ljudsko dostojanstvo u medijima i osigura da se sudske presude propisno izvršavaju;

- osigura da „Komisija za praćenje postupanja nadležnih organa u istragama slučajeva prijetnji i nasilja nad novinarima, ubistava novinara i napada na imovinu medija“ ima potpun pristup podacima i da sve državne institucije odgovaraju revnosno na sve zahtjeve za informacijama koje uputi Komisija kako bi se riješilo deset preostalih slučajeva napada, prijetnji i ubistava novinara kojima se Komisija bavi;

- unaprijedi efikasan rad medijskih samoregulatornih tijela i aktivno podstiče etičko novinarstvo i bolje stručne standarde.

Ukoliko crnogorske vlasti ne ispune gore navedene obaveze do kraja 2017. godine, Skupština očekuje od svog Odbora za monitoring da ispita da li bi Crna Gora trebalo da se vrati u punu proceduru monitoringa.

Prethodno, Parlamentarna skupština Savjeta Evrope je pozvala u januaru 2014.godine Evropsku uniju da:

- istraži mogućnosti sinergijskog djelovanja sa postojećim mehanizmima Savjeta Evrope u oblasti ljudskih prava, demokratije i vladavine prava, prije uspostavljanja novih struktura ili daljeg proširenja nadležnosti nedavno stvorenih organa ;

- nastavi da koristi stručnu pomoć relevantnih tijela Savjeta Evrope, kao što su Venecijanska komisija, Parlamentarna skupština i drugi relevantni organi Savjeta Evrope, zaduženi za pojedine oblasti;

- ispita modalitete saradnje sa Savjetom Evrope u promovisanju i sprovođenju konvencija Savjeta Evrope;

- ubrza potpisivanje i ratifikaciju Evropske konvencije o ljudskim pravima od strane pojedinih zemalja Evropske unije.

PSSE je pozvala države članice Savjeta Evrope da olakšaju saradnju između Savjeta Evrope i Evropske unije na svim nivoima i države članice Savjeta Evrope koje su takođe članice Evropske unije da ostvare svoj uticaj u Uniji i da utiču da se smanji dupliranje i maksimalno uveća sinergijsko djelovanje između Evropske unije i Savjeta Evrope u oblasti ljudskih prava, demokratije i vladavine prava.

ODBOR ZA LJUDSKA PRAVA I SLOBODE,

polazeći od prethodno navednog u ključnim dokumentima sa relevantnih međunarodnih adresa: Evropskog parlamenta i Evropske komisije, Parlamentarne skupštine najstarije panevropske organizacije - Savjeta Evrope (PSSE), a

polazeći od obaveze daljeg snaženja Odbora za ljudska prava i slobode, radi kontinuiteta s aktivnostima ovog radnog tijela u prethodnom periodu, posebnu pažnju u ovoj godini, posvetiće aktivnostima i nadležnim institucijama koje treba da obezbijede veću

efikasnost u oblasti zaštite od diskriminacije, prevencije torture, prava djeteta i zaštite ličnih podataka, zbog čega će u Planu aktivnosti za 2015. godinu akcenat biti usmjeren na aktivnosti koje se odnose na:

- implementaciju donešenih zakona, jačanjem kontrolne uloge Odbora (čl.68,73,75 i 162 Poslovnika Skupštine Crne Gore);
- prava djeteta, sa posebnim naglaskom na prava djece sa teškoćama u razvoju;
- ostvarivanje prava raseljenih i interno raseljenih lica u Crnoj Gori, u skladu sa preporukama Evropske komisije za borbu protiv rasizma i netolerancije Savjeta Evrope (ECRI);
- zaštitu od diskriminacije, praćenjem sprovođenja Zakona o zabrani diskriminacije;
- prevenciju torture i drugih oblika nečovječnog, surovog ili ponižavajućeg postupanja, u skladu sa preporukama Evropskog komiteta za sprečavanje mučenja i nečovječnog ili ponižavajućeg postupanja ili kažnjavanja (CPT);
- zaštitu ličnih podataka;
- intenziviranje međunarodne saradnje sa subjektima koji se bave pitanjima zaštite ljudskih prava i sloboda, savjetodavnim tijelima Savjeta Evrope i Evropske unije, daljim jačanjem konstruktivne uloge koju Crna Gora ima u regionalnoj saradnji, organizovanjem posjete odgovarajućim radnim tijelima drugih parlamenata u cilju ostvarivanja uloge Parlamenta u procesu uključivanja u evropske i evroatlanske integracije, u skladu sa čl. 208, 209 i 210 Poslovnika Skupštine Crne Gore.

Polazeći od nalaza u Izvještaju Evropske komisije o napretku Crne Gore za 2014. godinu, naročita pažnja će, kroz brojne planirane aktivnosti, biti posvećena **PRAVIMA DJETETA**, koje se odnose na različite oblasti djelovanja u cilju poboljšanja položaja djece i podizanja stepena poštovanja prava djeteta u Crnoj Gori.

Sve navedene aktivnosti biće realizovane sa Zaštitnikom ljudskih prava i sloboda Crne Gore, kao i našim međunarodnim prijateljima: Savjetom Evrope (u Strategiji o djeci utvrđena ključna polja djelovanja od 2012. do 2015. godine), UNICEF-om, OEBS-om i našim nevladiniim organizacijama, prepoznatljivim u ovoj oblasti i to kroz sledeća polja djelovanja, koje je Savjet Evrope, do 2015. godine, utvrdio:

- Porodica;
- Razvijanje servisa socijalnih usluga i socijalne brige o djeci;
- Obrazovanje i participacija djece i
- Zaštita od seksualnog zlostavljanja i iskorišćavanja djece, dječje pornografije i dječje prostitucije,

što prozilazi iz obaveza postavljenih pred Crnom Gorom, datih u Izvještaju o napretku Crne Gore za 2014. godinu.

Kao i prethodne godine, Odbor će intenzivirati saradnju sa institucijom Zaštitnika ljudskih prava i sloboda Crne Gore, zasnovanu na Zakonu o zaštitniku/ci ljudskih prava i sloboda Crne Gore, Zakonu o zabrani diskriminacije i Poslovniku Skupštine Crne Gore, jedan broj aktivnosti posvetiće učešću građana i građanskoj inicijativi u lokalnim samoupravama, a kroz institute kontrolne funkcije Skupštine, implementaciji Zakona i Zaključaka Skupštine, u nadležnosti ovog Odbora.

PREGLED PLANIRANIH AKTIVNOSTI

REDNI BR. AKTIV NOSTI	NAZIV ILI OPIS OBLASTI	BROJ I NAZIV PREGOVARAČKO G POGLAVLJA	PRIJEDLOG NADLEŽNOG RADNOG TIJELA	MJERA I ROK IZ PROGRAMA RADA VLADE	PREDLOŽENI TERMIN ZA RAZMATRANJE NA SJEDNICI MATIČNOG ODBORA
1.	Ljudska prava i zaštita manjina	23. Pravosuđe i temeljna prava 24. Pravda sloboda i bezbjednost	Izveštaj o sprovođenju Strategije za poboljšanje položaja Roma i Egipćana u Crnoj Gori 2012-2016. u 2014. godini, s Akcionim planom za 2015. godinu	<p style="text-align: center;">Izveštaj o sprovođenju Strategije za poboljšanje položaja Roma i Egipćana u Crnoj Gori 2012-2016. u 2014. godini, s Akcionim planom za 2015. godinu</p> <p><i>Ovim izveštajem daće se prikaz mjera i aktivnosti na sprovođenju i evaluaciji Strategije za poboljšanje položaja Roma i Egipćana u Crnoj Gori 2012-2016. u 2014. godini, a Akcionim planom će se definisati mjere i aktivnosti, nadležni organi i rokovi za sprovođenje pojedinih aktivnosti.</i></p> <p>I kvartal 2015.g</p>	II kvartal 2015.g

REDNI BR. AKTIVNOSTI	NAZIV ILI OPIS OBLASTI	BROJ I NAZIV PREGOVARAČKOG POGLAVLJA	PRIJEDLOG NADLEŽNOG RADNOG TIJELA	MJERA I ROK IZ PROGRAMA RADA VLADE	PREDLOŽENI TERMIN ZA RAZMATRANJE NA SJEDNICI MATIČNOG ODBORA
2.	Ljudska prava i zaštita manjina	23. Pravosuđe i temeljna prava 24. Pravda sloboda i bezbjednost	Predlog zakona o slobodi vjeroispovijesti	Predlog zakona o slobodi vjeroispovijesti I kvartal 2015. godine	II kvartal 2015. godine
3.	Ljudska prava i zaštita manjina	23. Pravosuđe i temeljna prava	Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o manjinskim pravima i slobodama	Predlog zakona o izmjenama i	

		24. Pravda sloboda i bezbjednost	na Javnoj tribini u Ulcinju na temu: „Osnaživanje i podrška manjinskim pravima u funkciji razvoja države i društva” (nerealizovana aktivnost iz Plana Odbora za 2013./14. godinu)	dopunama Zakona o manjinskim pravima i slobodama I kvartal 2015. godine	II kvartal 2015. godine
4.	Ljudska prava i zaštita manjina	23. Pravosuđe i temeljna prava 24. Pravda sloboda i bezbjednost	Predlog zakona o zabrani diskriminacije lica sa invaliditetom	Predlog zakona o zabrani diskriminacije lica sa invaliditetom II kvartal 2015. godine	II kvartal 2015. godine
5.	Ljudska prava i zaštita manjina	23. Pravosuđe i temeljna prava 24. Pravda sloboda i bezbjednost	Sastanak Odbora za ljudska prava i slobode sa NVO Savez udruženja roditelja djece i omladine sa teškoćama u razvoju „Naša inicijativa“ (sedmi sastanak-kontinuirana saradnja) Kontinuirana aktivnost		II kvartal 2015. godine
6.	Ljudska prava i zaštita manjina	23. Pravosuđe i temeljna prava 24. Pravda sloboda i bezbjednost	Sastanak Odbora za ljudska prava i slobode sa šefom Predstavništva UNICEF- u Crnoj Gori na temu: „Unapređenje dalje saradnje“ Kontinuirana aktivnost		II kvartal 2015. godine
REDNI BR. AKTIV NOSTI	NAZIV ILI OPIS OBLASTI	BROJ I NAZIV PREGOVARAČKO G POGLAVLJA	PRIJEDLOG NADLEŽNOG RADNOG TIJELA	MJERA I ROK IZ PROGRAMA RADA VLADE	PREDLOŽENI TERMIN ZA RAZMATRANJE NA SJEDNICI MATIČNOG ODBORA
				Akcioni plan za sprovođenje Strategije razvoja sistema socijalne i dječje zaštite u Crnoj Gori 2013-2017. godine,	

7.	Ljudska prava i zaštita manjina	23. Pravosuđe i temeljna prava 24. Pravda sloboda i bezbjednost	Akcionni plan za sprovođenje Strategije razvoja sistema socijalne i dječje zaštite u Crnoj Gori 2013-2017. godine, za 2015. i 2016. godinu	za 2015. i 2016. godinu <i>Akcionim planom utvrđiće se mjere i aktivnosti u svim relevantnim oblastima, nosioci aktivnosti i rokovi za realizaciju planiranih aktivnosti za sprovođenje Strategije razvoja socijalne i dječje zaštite u Crnoj Gori za 2015. i 2016. godinu.</i> I kvartal	II kvartal 2015. godine
8.	Ljudska prava i zaštita manjina	23. Pravosuđe i temeljna prava 24. Pravda sloboda i bezbjednost	Sastanak Odbora za ljudska prava i slobode sa šeficom Misije OEBS-a u Crnoj Gori na temu: „Unapređenje dalje saradnje“ Kontinuirana aktivnost		II kvartal 2015. godine
9.	Ljudska prava i zaštita manjina	23. Pravosuđe i temeljna prava 24. Pravda sloboda i bezbjednost	Izveštaj o radu Zaštitnika ljudskih prava i sloboda Crne Gore za 2014. godinu (Član 162 Poslovnika-kontrolna funkcija Skupštine)		II kvartal 2015. godine
REDNI BR. AKTIVNOSTI	NAZIV ILI OPIS OBLASTI	BROJ I NAZIV PREGOVARAČKOG POGLAVLJA	PRIJEDLOG NADLEŽNOG RADNOG TIJELA	MJERA I ROK IZ PROGRAMA RADA VLADE	PREDLOŽENI TERMIN ZA RAZMATRANJE NA SJEDNICI MATIČNOG ODBORA
				Predlog zakona o izvršenju kazni zatvora, novčane kazne i mjera bezbjednosti <i>Ovim zakonom urediće se pitanja koja se odnose na inkorporiranje standarda sadržanih u</i>	

10.	Ljudska prava i zaštita manjina	3. Pravosuđe i temeljna prava 24. Pravda sloboda i bezbjednost	Predlog zakona o izvršenju kazni zatvora, novčane kazne i mjera bezbjednosti	međunarodnim dokumentima koji se odnose na ljudska prava i slobode, a posebno na uvođenje novih odredbi u pogledu zdravstvene zaštite zatvorenika, stručnu obuku i obrazovanje zatvorenika, obuku i stručno usavršavanje službenika obezbjeđenja, službeničke odnose u Zavodu za izvršenje krivičnih sankcija, izvršenje kazne u otvorenim prostorijama, izvršenje kazne zatvora u prostorijama za stanovanje, pravo na pritužbe i formiranje upravnog odjeljenja u Ministarstvu pravde, rad zatvorenika, mjere predostrožnosti, disciplinski postupak i izvršenje mjera bezbjednosti i novčane kazne. I kvartal 2015. godine	II kvartal 2015. godine
11.	Ljudska prava i zaštita manjina	23. Pravosuđe i temeljna prava 24. Pravda sloboda i bezbjednost	Izvještaj o razvoju i zaštiti prava manjinskih naroda i drugih manjinskih nacionalnih zajednica u 2014. godini (Član 162 Poslovnika-kontrolna funkcija Skupštine)		II kvartal 2015. godine
REDNI BR. AKTIVNOSTI	NAZIV ILI OPIS OBLASTI	BROJ I NAZIV PREGOVARAČKOG POGLAVLJA	PRIJEDLOG NADLEŽNOG RADNOG TIJELA	MJERA I ROK IZ PROGRAMA RADA VLADE	PREDLOŽENI TERMIN ZA RAZMATRANJE NA SJEDNICI MATIČNOG ODBORA
12.	Ljudska prava i zaštita manjina	23. Pravosuđe i temeljna prava 24. Pravda sloboda i bezbjednost	Informacija Uprave policije u vezi sa napadima na članove i aktiviste LGBT zajednice i preduzimanju mjera u cilju zaštite njihove bezbjednosti Informacija Ministarstva za ljudska i manjinska prava o mjerama i radnjama u cilju promjene svijesti javnosti u vezi sa zabranom diskriminacije i		II kvartal 2015. godine

			osposobljavanju policije, tužilaca i sudija (Čl. 68 Poslovnika Skupštine CG-kontrolna funkcija Parlamenta)		
13.	Ljudska prava i zaštita manjina	23. Pravosuđe i temeljna prava 24. Pravda sloboda i bezbjednost	Izveštaj o stanju zaštite ličnih podataka za 2014. godinu (Član 162 Poslovnika-kontrolna funkcija Skupštine)		II kvartal 2015. godine
14.	Ljudska prava i zaštita manjina	23. Pravosuđe i temeljna prava 24. Pravda sloboda i bezbjednost	Godišnji izvještaj Nacionalnog mehanizma za prevenciju torture za 2014. godinu		II kvartal 2015. godine
15.	Ljudska prava i zaštita manjina	23. Pravosuđe i temeljna prava 24. Pravda sloboda i bezbjednost	Izveštaj Zaštitnika ljudskih prava i sloboda Crne Gore o postupanju policije sa djecom		II kvartal 2015. godine
16.	Ljudska prava i zaštita manjina	23. Pravosuđe i temeljna prava 24. Pravda sloboda i bezbjednost	Predlog zakona o uzimanju i presađivanju ljudskih organa u svrhu liječenja	Predlog zakona o uzimanju i presađivanju ljudskih organa u svrhu liječenja III kvartal 2015. g	III kvartal 2015. godine
REDNI BR. AKTIVNOSTI	NAZIV ILI OPIS OBLASTI	BROJ I NAZIV PREGOVARAČKOG POGLAVLJA	PRIJEDLOG NADLEŽNOG RADNOG TIJELA	MJERA I ROK IZ PROGRAMA RADA VLADE	PREDLOŽENI TERMIN ZA RAZMATRANJE NA SJEDNICI MATIČNOG ODBORA
17.	Ljudska prava i zaštita manjina	23. Pravosuđe i temeljna prava 24. Pravda sloboda i bezbjednost	Radionica: Jednodnevna obuka za članove Odbora za ljudska prava i slobode, radi upoznavanja sa primjenom etičkog kodeksa u drugim parlamentima, odnosno konkretnim primjerima koje bi im prezentovali eksperti i poslanici iz		Septembar 2015.g

			parlamenta drugih država. <i>Misija OEBS-a u CG i Odbor za ljudska prava i slobode -Odjeljenje za demokratizaciju, u saradnji sa ekspertima ODIHR-a</i>		
18.	Ljudska prava i zaštita manjina	23. Pravosuđe i temeljna prava 24. Pravda sloboda i bezbjednost	Informacija Zaštitnika ljudskih prava i sloboda Crne Gore o zaštiti od diskriminacije (Čl. 68 Poslovnika Skupštine CG-kontrolna funkcija Parlamenta))		III kvartal 2015. godine
19.	Ljudska prava i zaštita manjina	23. Pravosuđe i temeljna prava 24. Pravda sloboda i bezbjednost	Konsultativno saslušanje na temu „Unapređenje rada Fonda za zapošljavanje i profesionalnu rehabilitaciju lica sa invaliditetom kroz poboljšanje zakonske regulative“ u saradnji sa nadležnim organima i civilnim sektorom (Član 73 Poslovnika Skupštine CG-kontrolna funkcija Parlamenta)		III kvartal 2015. godine
20.	Ljudska prava i zaštita manjina	23. Pravosuđe i temeljna prava 24. Pravda sloboda i bezbjednost	Kontrolno saslušanje Koordinatora Koordinacionog odbora za praćenje implementacije Strategije za trajno rješavanje pitanja raseljenih i interno raseljenih lica u Crnoj Gori sa posebnim osvrtom na Kamp Konik I i II na temu: „Implementacija Strategije za trajno rješavanje pitanja raseljenih i interno raseljenih lica u Crnoj Gori sa posebnim osvrtom na Kamp Konik“	Akcioni plan za implementaciju Strategije za trajno rješavanje pitanja raseljenih i interno raseljenih lica u Crnoj Gori sa posebnim osvrtom na Kamp Konik za period 2014-2015.godina III kvartal 2015. g.	III kvartal 2015. godine
REDNI BR. AKTIVNOSTI	NAZIV ILI OPIS OBLASTI	BROJ I NAZIV PREGOVARAČKOG POGLAVLJA	PRIJEDLOG NADLEŽNOG RADNOG TIJELA	MJERA I ROK IZ PROGRAMA RADA VLADE	PREDLOŽENI TERMIN ZA RAZMATRANJE NA SJEDNICI MATIČNOG ODBORA
21.	Ljudska prava i zaštita manjina	23. Pravosuđe i temeljna prava 24. Pravda sloboda i bezbjednost	Informacija o zastupljenosti pripadnika manjinskih naroda i drugih manjinskih nacionalnih zajednica u javnim službama, organima državne uprave i lokalne samouprave	Informacija o zastupljenosti pripadnika manjinskih naroda i drugih manjinskih nacionalnih zajednica u javnim službama, organima državne uprave	III kvartal 2015. godine

				i lokalne samouprave III kvartal 2015.g	
22.	Ljudska prava i zaštita manjina	23. Pravosuđe i temeljna prava 24. Pravda sloboda i bezbjednost	Informacija o međunarodno pravnim postupcima protiv Crne Gore pred Evropskim sudom za ljudska prava za 2014. godinu (član 68 Poslovnika Skupštine- kontrolna funkcija Parlamenta)	III kvartal 2015. g	III kvartal 2015. godine
23.	Ljudska prava i zaštita manjina	23. Pravosuđe i temeljna prava 24. Pravda sloboda i bezbjednost	Izveštaj o radu Centra za očuvanje i razvoj kulture manjina u 2014. godini (čl. 68 Poslovnika Skupštine- kontrolna funkcija Parlamenta)		III kvartal 2015. godine
24.	Ljudska prava i zaštita manjina	23. Pravosuđe i temeljna prava 24. Pravda sloboda i bezbjednost	Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o nevladinim organizacijama	Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o nevladinim organizacijama III kvartal 2015. godine	III kvartal 2015. godine

REDNI BR. AKTIVNOSTI	NAZIV ILI OPIS OBLASTI	BROJ I NAZIV PREGOVARAČKOG POGLAVLJA	PRIJEDLOG NADLEŽNOG RADNOG TIJELA	MJERA I ROK IZ PROGRAMA RADA VLADE	PREDLOŽENI TERMIN ZA RAZMATRANJE NA SJEDNICI MATIČNOG ODBORA
25.	Ljudska prava i zaštita manjina	23. Pravosuđe i temeljna prava	Drugi izvještaj o sprovođenju	Drugi izvještaj o sprovođenju Konvencije Ujedinjenih nacija o pravima djeteta Crna Gora je 2010. godine predstavila Inicijalni	

		24. Pravda sloboda i bezbjednost	Konvencije Ujedinjenih nacija o pravima djeteta	<i>izvještaj o sprovođenju Konvencije UN o pravima djeteta. Kako Konvencija predviđa petogodišnje izvještavanje o sprovođenju Konvencije, iz tog razloga neophodno je pripremiti II izvještaj o sprovođenju Konvencije UN o pravima djeteta</i> IV kvartal 2015.	IV kvartal 2015. godine
26.	Ljudska prava i zaštita manjina	23. Pravosuđe i temeljna prava 24. Pravda sloboda i bezbjednost	Razmatranje preporuka Opšteg periodičnog pregleda i preporuka specijalnih procedura za pojedine oblasti ljudskih prava na osnovu Nacionalnog plana za implementaciju preporuka ugovornih tijela i mehanizama UN za ljudska prava	Nacionalni plan za implementaciju preporuka ugovornih tijela i mehanizama UN za ljudska prava <i>Izrada Nacionalnog plana Crne Gore je na tragu preporuka Ujedinjenih nacija i čini osnovu kompleksnog procesa praćenja i saradnje sa ugovornim tijelima UN. Dokument će tretirati preporuke glavnih komiteta UN (CCPR, CESCR, CAT, CEDAW, CRC, CRPD, CED, CERD, SPT), preporuke Opšteg periodičnog pregleda i preporuke specijalnih procedura za pojedine oblasti ljudskih prava. Biće podložan redovnom ažuriranju shodno aktivnostima ugovornih tijela i mehanizama i Crne Gore u procesu redovnog izvještavanja.</i> IV kvartal 2015. godine	IV kvartal 2015. godine
REDNI BR. AKTIVNOSTI	NAZIV ILI OPIS OBLASTI	BROJ I NAZIV PREGOVARAČKOG POGLAVLJA	PRIJEDLOG NADLEŽNOG RADNOG TIJELA	MJERA I ROK IZ PROGRAMA RADA VLADE	PREDLOŽENI TERMIN ZA RAZMATRANJE NA SJEDNICI MATIČNOG ODBORA

27.	Ljudska prava i zaštita manjina	23. Pravosuđe i temeljna prava 24. Pravda sloboda i bezbjednost	Informacija o realizaciji Akcionog plana za sprovođenje Strategije regionalnog razvoja Crne Gore (2014.-2020) za 2015.g zajednička aktivnost nadležnih radnih tijela	Akциони plan za sprovođenje Strategije regionalnog razvoja Crne Gore (2014.-2020) za 2015.godinu I kvartal 2015.godine	IV kvartal 2015. godine
28.	Ljudska prava i zaštita manjina	23. Pravosuđe i temeljna prava 24. Pravda sloboda i bezbjednost	Zahtjev Zaštitnika ljudskih prava i sloboda Crne Gore za dodjelu budžetskih sredstava u budžetu za 2016.godinu (član 53 Zakona o Zaštitniku/ci ljudskih prava i sloboda Crne Gore)		IV kvartal 2015. godine
29.	Ljudska prava i zaštita manjina	23. Pravosuđe i temeljna prava 24. Pravda sloboda i bezbjednost	Predlog zakona o Budžetu Crne Gore za 2016. godinu (zainteresovano radno tijelo-čl. 137 Poslovnika Skupštine CG)	Predlog zakona o Budžetu Crne Gore za 2016. godinu IV kvartal 2015. godine	IV kvartal 2015. godine

NAPOMENA: Rokovi za realizaciju utvrđenih aktivnosti Odbora za ljudska prava i slobode zavisice od roka u kojem će Vlada i drugi relevantni subjekti pripremiti i dostaviti Odboru planirane akte na razmatranje.

SEKRETAR ODBORA
Slava Burić

PREDSJEDNIK ODBORA
dr Halil Duković